

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Arts in het drama (master) van de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
9 juni 2016 **visitatierapport.**

onderwerp
Accreditatiebesluit *Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau*
(004529) De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau van de
bijlagen afstudeerrichting Acteren als voldoende.

4

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau van de afstudeerrichting Woordkunst als voldoende.

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau van de afstudeerrichting Kleinkunst als voldoende.

De opleiding omvat 60 studiepunten. Gemiddeld zijn 18 studenten ingeschreven. De opleiding maakt deel uit van het Koninklijk Conservatorium, Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. De opleiding heeft drie afstudeerrichtingen: Acteren, Kleinkunst en Woordkunst.

De afstudeerrichting Acteren beoogt het vormen van acteurs die inzetbaar zijn in verschillende soorten teksttheater. Het esthetische kader van deze acteursopleiding is geënt op de artistiek/pedagogische visie van Dora van der Groen. Met deze focus neemt ze een eigen plaats in binnen het Vlaamse toneelscholenlandschap.

De afstudeerrichting Kleinkunst wil autonome podiumkunstenaars opleiden die in staat zijn tot de creatie en realisatie van muziek en theater en alle mengvormen hiervan. Daarbij wil de afstudeerrichting vertrekken van de persoonlijkheid en de specifieke creatieve en vaktechnische vaardigheden van iedere student. Daarnaast vormt ook het tekst- en muziek materiaal een belangrijk uitgangspunt.

De afstudeerrichting Woordkunst is gebaseerd op drie pijlers: Podium, Schrijven en Media. De opleiding beoogt een student Woordkunst die een eigen schrijfstem ontwikkelt, die tekst interpreteert en voor een publiek weet te brengen, en die documentair materiaal monteert tot een nieuw verhaal, en in toenemende mate wordt aangemoedigd om te zoeken naar kruisbestuivingen binnen deze aangeleerde vaardigheden. De afstudeerrichting wil bij het aanleren van het métier het zoeken naar een eigen standpunt centraal stellen.

Pagina 2 van 9 Als alternatief kan de student er voor kiezen om in de masteropleiding het pad van de huidige afstudeerrichtingen te verlaten en te kiezen voor een gemeenschappelijke masteropleiding.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het onderwijsproces van de afstudeerrichting Acteren als voldoende.

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het onderwijsproces van de afstudeerrichting Woordkunst als goed.

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het onderwijsproces van de afstudeerrichting Kleinkunst als voldoende.

Het programma omvat 60 studiepunten en kent een degelijke opbouw. De masteropleiding wordt door studenten omwille van de sterke zelfstandigheid die aan de dag moet gelegd worden, ervaren als een psychologische breuk met de beschermende bacheloromgeving. Een belangrijk onderdeel van de masteropleiding is de masterproef. Sinds het academiejaar 2014–15 is de 'scriptie' als verplicht opleidingsonderdeel opgenomen in het masterprogramma van de drie afstudeerrichtingen. De artistieke masterproef vormt samen met de scriptie de masterproef. In het kader van de masterproef zoeken de studenten een onderzoeksproject. Het onderzoeksproject, dat de basis vormt voor de scriptie, wordt door de student zelf gekozen en is inhoudelijk gelinkt aan de artistieke masterproef. Bij Woordkunst is dit een vooronderzoek op het thema van de artistieke masterproef. Bij Acteren en Kleinkunst kan het een theoretisch vooronderzoek op de artistieke masterproef, een reflectief onderzoek op het eigen artistiek proces of een onderzoek over een onderwerp uit het eigen vakgebied zijn. De opleiding laat hiermee de mogelijkheid een onderzoek in of over de kunsten te voeren.

De diversiteit van de stages is beperkt en vooral gericht op de eigen bestaande Antwerpse culturele scène. Er moeten nieuwe mogelijkheden gecreëerd worden. Om dit te realiseren dient de opleiding zich minder gesloten op te stellen en dient ze na te denken over het realiseren van kwalitatieve stages. Dit kan door te investeren in een stagebeleid, voor kwalitatieve stages die stads- en landgrenzen overschrijden.

De opleiding geeft aan dat het talige karakter van de opleiding de mogelijkheid tot internationalisering enigszins beperkt. Ook studenten- en docentenuitwisseling zijn zeer beperkt in de opleiding. De opleiding kan meer inzetten op werken met anderstalig materiaal. De cohabitatie met deSingel, dat internationaal als kunstencentrum gekend is, biedt mogelijkheden om over de landsgrenzen te kijken. Een bredere interdisciplinaire en internationale samenwerking zou een verrijking kunnen betekenen. In de afstudeerrichting Woordkunst worden reeds verschillende pogingen ondernomen om de internationalisering en interculturaliteit te versterken.

De huidige infrastructuur van de opleiding is ontoereikend op het vlak van hoeveelheid leslokalen, de vrijheid die studenten hebben om 'rommel' te maken alsook de nood aan een ontmoetingsplek binnen campus deSingel. De opleiding is zich goed bewust van de problematiek, maar structurele maatregelen op korte termijn dringen zich op.

Een balans die de opleiding in het oog moet houden is de verhouding tussen de beperkte kern van de vaste docenten die als sleutelfiguren fungeren en de grote groep van

Pagina 3 van 9 gastdocenten met heel beperkte aanstelling. De hoeveelheid gastdocenten is aanbevelenswaardig voor het garanderen van diversiteit, maar deze is eveneens een bedreiging om continuïteit en permanente ontwikkeling binnen de opleiding te bieden. De commissie meent dat de opleidingsverantwoordelijken dit zeker moeten bewaken. De studiebegeleiding wordt globaal genomen door de studenten als positief beoordeeld. De studenten en docenten staan in nauw contact met elkaar. Juist daarom is het belangrijk dat de studenten goed op de hoogte worden gebracht waar ze terecht kunnen in verband met problemen en geschillen.

De afstudeerrichtingen zijn de afgelopen jaren geëvolueerd, maar niet met dezelfde snelheid. Algemeen beschouwd is er nog marge voor progressie op vlak van ten eerste de positie van het onderzoek en ten tweede een aantal tendensen die de laatste decennia steeds meer aan belang hebben gewonnen in het artistieke landschap en in de samenleving, te weten: internationalisering, interculturalisering, interdisciplinariteit en ondernemerschap.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het gerealiseerd eindniveau van de afstudeerrichting Acteren als goed.

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het gerealiseerd eindniveau van de afstudeerrichting Woordkunst als goed.

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het gerealiseerd eindniveau van de afstudeerrichting Kleinkunst als goed.

De wijze waarop de afstudeerrichting Woordkunst de 'scriptie' ziet als een academisch vooronderzoek op de artistieke masterproef is een keuze die interessante resultaten oplevert. Bij de twee andere afstudeerrichtingen van de masteropleiding zit er nog een spanningsveld. Naar het voorbeeld van afstudeerrichting Woordkunst, dienen de afstudeerrichtingen Acteren en Kleinkunst – binnen de mogelijkheden die de decreetgever geboden heeft – te zoeken naar een 'eigen' manier om onderzoek te integreren in de praktijk.

De opleiding heeft in 2014 haar leerdoelen in een competentiematrix ge-bracht. Deze geeft per leerdoel ook de toetsmethode, het toetsmoment en de beoordelaar weer. Op deze manier heeft de opleiding een overzicht van de verschillende toetsmethodes en heeft ze hierdoor controle over haar toetssysteem dat ze waar nodig kan bijsturen en afstemmen op de geformuleerde leerdoelen en eindcompetenties. Het gevoerde toetsbeleid wordt door de studenten als transparant beschouwd.

De masterproef wordt beoordeeld onder de vorm van een jurybeoordeling. Tijdens het jurygesprek worden de waarden en (subjectieve) beoordelingen per jurylid aan elkaar afgemeten en geobjectiveerd en wordt op basis hiervan een geïndividualiseerde feedback en tussentijdse niveau-indicatie geformuleerd. Op het einde van het academiejaar wordt eveneens het eind-niveau en de te verwachten evolutie besproken en wordt op basis hiervan een eindresultaat vastgelegd. De resultaten van de tussentijdse toonmomenten gelden daarbij als uitgangspunt, maar worden niet mathematisch verrekend in het eindresultaat.

Pagina 4 van 9 Ook de opleidingsonderdelen die via permanente evaluatie worden beoordeeld zijn onderwerp van de tussentijdse feedbackgesprekken. Om de feedback van de docenten vlot te verzamelen, ontwikkelde de opleiding een online formulier. De beoordeling in de master hangt in alle afstudeerrichtingen ook af van het doorlopen traject eerder dan dat het enkel het eindproduct is. Enkel in de afstudeerrichting Woordkunst lag een grotere focus op het eindproduct dat dan bijvoorbeeld kan bestaan uit een boek of een documentaire. In de masterproeven van de drie afstudeerrichtingen, is het onderzoeksaspect voldoende aanwezig.

Studenten zijn zichtbaar in het werkveld. Hiertoe heeft de afstudeerrichting Woordkunst de afgelopen jaren een sprong voorwaarts genomen met 'opvallende alumni'. Er is in de afstudeerrichting Woordkunst nog steeds een uitstroom naar het onderwijs. Een job in het onderwijs wordt dan vaak gecombineerd met andere artistieke projecten. De alumni Woordkunst duiken op verscheidene plekken in het landschap op en drukken er mee hun stempel op. Dit is voor de afstudeerrichting Acteren al langer het geval. In de afstudeerrichting Kleinkunst maakt de diversiteit aan vaardigheden die studenten ontwikkelen dat ze veel soorten werk aankunnen. De attitude van een maker die zijn eigen kansen moet scheppen maakt dat ze zelf het in handen grijpen. Het studierendement is degelijk. Studenten doen soms wel een jaar langer over de masteropleiding. Dit is afstudeerrichtingafhankelijk.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Arts in het drama (master) voldoen aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de afstudeerrichting Acteren is voldoende. De kwaliteit van de afstudeerrichting Kleinkunst is voldoende. De kwaliteit van afstudeerrichting Woordkunst is goed.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 5 van 9 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Master of Arts in het drama (master) van de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen.

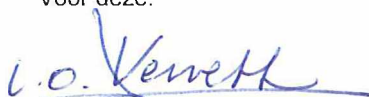
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Arts in het drama (master) georganiseerd door de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. De opleiding wordt aangeboden te Antwerpen met de volgende afstudeerrichtingen: Acteren, Kleinkunst en Woordkunst. De kwaliteit van de afstudeerrichting Acteren is voldoende. De kwaliteit van de afstudeerrichting Kleinkunst is voldoende. De kwaliteit van afstudeerrichting Woordkunst is goed.

De accreditatie geldt van 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 9 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om te reageren.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel ²	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Oordeel ³	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Oordeel ⁴	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel opleiding	
Afstudeerrichting Acteren	Voldoende
Afstudeerrichting Woordkunst	Goed
Afstudeerrichting Kleinkunst	Voldoende

² Afstudeerrichting Acteren / Locatie: Antwerpen

³ Afstudeerrichting Woordkunst / Locatie: Antwerpen

⁴ Afstudeerrichting Kleinkunst / Locatie: Antwerpen

Naam instelling	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
Adres instelling	Lange Nieuwstraat 101 B - 2000 ANTWERPEN België
Aard instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen (AHUA)
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Arts in het drama
Niveau en oriëntatie	master
Bijkomende titel	Geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Acteren, Kleinkunst, Woordkunst – Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	60
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2017
Academieja(a)r(en) ⁵ waarin opleiding wordt aangeboden	Continu
(Delen van) studiegebied(en)	Muziek en Podiumkunsten
ISCED benaming van het studiegebied	Humanities and Arts

⁵ Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Over de nodige artistieke autonomie en organisatorische zelfredzaamheid beschikken om de (eigen) kunstpraktijk blijvend te ontwikkelen.
2. Op een persoonlijke manier projecten (mee) ontwikkelen en creëren en de daarbij horende (eind)verantwoordelijkheid dragen.
3. Bewust zijn van de essentie van eigen werk, van daaruit een discours kunnen opzetten en hierover in dialoog kunnen treden met anderen.
4. In functie van de ontwikkeling van artistieke praktijken zelfstandig onderzoek voeren.
5. Verdiepende kennis van en inzicht hebben in de maatschappelijke, culturele, artistieke, hedendaagse en historische context van de podiumkunstenpraktijk en hierover kunnen reflecteren.

Pagina 9 van 9 **Bijlage 4: Samenstelling commissie**

Voorzitter:

- Ann Olaerts, voormalig directeur van de Toneelacademie Maastricht.

Leden:

- Piet Menu, directeur Vlaams Cultuurhuis Brakke Grond;
- Hendrik van Doorn, acteur, theatermaker (het kip);
- Bosse Provoost, Masteropleiding in het drama, School of Arts, Hogeschool Gent KASK (voor de opleidingen aan LUCA School of Arts en Erasmushogeschool Brussel).
- Maja Westerveld (student-lid), Masteropleiding in het drama, School of Arts, Erasmushogeschool Brussel, RITCS.

De commissie werd ondersteund door Patrick Van den Bosch, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.